

ประชุมชี้แจงแนวทาง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

20 ธันวาคม 2566

ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง
ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง
ลาภทรัพย์และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง
ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งวิชาชีพไว้ให้บริสุทธิ์

https://moph.cc/XQPRJ_1AE

The cover of the report features the PACC logo at the top left, which is a circular emblem with a scale of justice and the text 'สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ' and 'OFFICE OF PUBLIC SECTOR ANTI-CORRUPTION COMMISSION (PACC)'. The title 'คู่มือ' is written in large orange Thai characters, followed by the subtitle 'แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567' in smaller orange Thai characters. The English title 'Corruption Risk Assessment 2024' is written in bold orange letters. The background is white with blue geometric shapes and the word 'PACC' repeated in orange. At the bottom right, there is a small orange box containing the text 'กองบริหารความเสี่ยงและจัดการกับการทุจริตในภาครัฐ' and 'สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ' and the date 'ตุลาคม 2566'.

คู่มือ
แนวทางการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

Corruption
Risk
Assessment
2024

กองบริหารความเสี่ยงและจัดการกับการทุจริตในภาครัฐ
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
ตุลาคม 2566

ผลคะแนนเปรียบเทียบ
ค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต

	Year	2019	2020	2021	2022	ผลคะแนน
1	การให้สินบนและการทุจริตคอร์รัปชันยังคงมีอยู่หรือไม่ IMD World Competitiveness Yearbook : (IMD)	45	41	39	43	เพิ่มขึ้น (+4)
2	การจ่ายเงินสินบนเกี่ยวกับการนำเข้าส่งออกการเข้าถึงสาธารณูปโภค การประเมินภาษีประจำปีการได้รับสัมปทานการแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม และการนำเงินงบประมาณภาครัฐ ไปให้กับบริษัทบุคคล หรือกลุ่มบุคคลใด ๆ เพื่อการคอร์รัปชัน World Economic Forum Executive Opinion Survey : (WEF)	43	43	42	45	เพิ่มขึ้น (+3)
3	ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ การติดสินบนเจ้าหน้าที่ และการออกนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจบางธุรกิจ Global Insight Business Conditions and Risk Indicators : (GI)	35	35	35	35	คงที่
4	การตรวจสอบการใช้งบประมาณ การใช้อำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รัฐ และความเป็นอิสระขององค์กรตรวจสอบ Economist Intelligence Unit Country Risk Service : (EIU)	37	37	37	37	คงที่
5	การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับ การนำเข้าส่งออก การประเมินภาษี การได้รับการคุ้มครอง จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ The PRS Group International Country Risk Guide : (PRS)	32	32	32	32	คงที่
6	การใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์มิชอบและประสิทธิภาพ ของรัฐบาลในการควบคุมปัญหาการทุจริต Bertelsmann Stiftung Transformation Index : BF(TI)	37	37	37	37	คงที่
7	การทุจริตในภาคการเมืองมีการแพร่ขยายตัวอย่างไร Varieties of Democracy Project : (V-DEM)	20	20	26	26	คงที่
8	การใช้อำนาจรัฐเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวของข้าราชการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ ฝ่ายทหาร และตำรวจ World Justice Project Rule of Law Index : (WJP)	38	38	35	34	ลดลง (-1)
9	คุณให้คะแนนการคอร์รัปชันในประเทศที่คุณอาศัย / ทำงานอยู่เท่าใด Political and Economic Risk Consultancy : (PERC)	38	38	36	35	ลดลง (-1)

ผลการวิเคราะห์
ประจำปี
ดัชนีการรับรู้การทุจริต 2565

ประเทศไทยได้คะแนน **36** คะแนน
อยู่ในอันดับที่ **101** จาก 180 ประเทศ

แหล่งข้อมูล

เพิ่มขึ้น
2

- (IMD) การให้สินบนและการทุจริตคอร์รัปชันยังคงมีอยู่หรือไม่
- (WEF) การจ่ายเงินสินบนเกี่ยวกับการนำเข้าส่งออกการเข้าถึงสาธารณูปโภค การประเมินภาษีประจำปีการได้รับสัมปทาน การแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม และการนำเงินงบประมาณภาครัฐ ไปให้กับบริษัทบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดๆ เพื่อการคอร์รัปชัน

กลุ่มเป้าหมาย

- นักธุรกิจทั่วโลก 4,300 คน
- นักธุรกิจในประเทศ

คงที่
5

- (GI) ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ การติดสินบนเจ้าหน้าที่และการออกนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจบางธุรกิจ
- (EIU) การตรวจสอบการใช้งบประมาณ การใช้อำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รัฐ และความเป็นอิสระขององค์กรตรวจสอบ
- (PRS) การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออก การประเมินภาษี การได้รับการคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ
- BF(TI) การใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์มิชอบและประสิทธิภาพของรัฐบาลในการควบคุมปัญหาการทุจริต
- (V-DEM) การทุจริตในภาคการเมืองมีการแพร่ขยายตัวอย่างไร

- ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิเคราะห์ความเสี่ยง
- นักวิเคราะห์ความเสี่ยงทั่วโลก
- นักวิเคราะห์ของ PRS
- ผู้เชี่ยวชาญ 2 คน / ประเทศ
- นักวิชาการ นักธุรกิจ นักวิเคราะห์ทั่วโลก

ลดลง
2

- (WJP) การใช้อำนาจรัฐเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวของข้าราชการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ ฝ่ายทหารและตำรวจ
- (PERC) คุณให้คะแนนการคอร์รัปชันในประเทศที่คุณอาศัย / ทำงานอยู่เท่าใด

- ผู้เชี่ยวชาญ
- นักธุรกิจต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศ

CPI Corruption Perceptions Index 2022

ดัชนีการรับรู้การทุจริต
ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

ซึ่งจัดทำโดยองค์กร
เพื่อความโปร่งใสนานาชาติ
(Transparency International : TI)

มีค่าคะแนนตั้งแต่
0 ถึง 100

คะแนน 100

หมายถึงระดับ
ความโปร่งใสสูงสุด
การทุจริตคอร์รัปชันต่ำสุด

คะแนน 0

หมายถึงระดับ
ความโปร่งใสต่ำที่สุด
การทุจริต
คอร์รัปชันสูงที่สุด

สำนักงาน ป.ป.ท.

กลุ่มงานสื่อสารองค์กร สำนักงานเลขาธิการ

CPI 2022 Corruption Perceptions Index

สำนักงาน ป.ป.ท.

ดัชนีการรับรู้
การทุจริต
อันดับและคะแนน

	2019	2020	2021	2022
ระดับโลก จาก 180 ประเทศ	อันดับ • คะแนน 101 36	อันดับ • คะแนน 104 36	อันดับ • คะแนน 110 35	อันดับ • คะแนน 101 36
ระดับอาเซียน จาก 9 ประเทศ***	อันดับ • คะแนน 6 36	อันดับ • คะแนน 5 36	อันดับ • คะแนน 5 35	อันดับ • คะแนน 4 36

ผลคะแนน 5 อันดับแรก ของประเทศอาเซียนกับประเทศไทยย้อนหลัง

2019	2020	2021	2022
1. สิงคโปร์ 85 คะแนน	1. สิงคโปร์ 85 คะแนน	1. สิงคโปร์ 85 คะแนน	1. สิงคโปร์ 83 คะแนน
2. บรูไน 60 คะแนน	2. บรูไน 60 คะแนน	2. มาเลเซีย 48 คะแนน	2. มาเลเซีย 47 คะแนน
3. มาเลเซีย 53 คะแนน	3. มาเลเซีย 51 คะแนน	3. เวียดนาม 39 คะแนน	3. เวียดนาม 42 คะแนน
4. อินโดนีเซีย 40 คะแนน	4. อินโดนีเซีย 37 คะแนน	4. อินโดนีเซีย 38 คะแนน	4. ไทย 36 คะแนน
5. เวียดนาม 37 คะแนน	5. ไทย 36 คะแนน	5. ไทย 35 คะแนน	5. อินโดนีเซีย 34 คะแนน
6. ไทย 36 คะแนน			

***ปี 2022 มีประเทศอาเซียนที่มีผลคะแนน CPI ทั้งสิ้น 9 ประเทศ
(ยกเว้นประเทศบรูไน)

กลุ่มงานสื่อสารองค์กร สำนักงานเลขาธิการ

อ้างอิงข้อมูลจากองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ
<https://www.transparency.org/en/cpi/2022>
ณ วันที่ 31 มกราคม 2566

ผลคะแนนเปรียบเทียบ
ค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต

	Year	2019	2020	2021	2022	ผลคะแนน
1 การให้สินบนและการทุจริตคอร์รัปชันยังคงมีอยู่หรือไม่ IMD World Competitiveness Yearbook : (IMD)		45	41	39	43	เพิ่มขึ้น (+4)
2 การจ่ายเงินสินบนเกี่ยวกับการนำเข้าส่งออกการเข้าถึงสาธารณูปโภค การประเมินภาษีประจำปีการได้รับสัมปทาน การแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม และการนำเงินงบประมาณภาครัฐ ไปให้กับบริษัทบุคคล หรือกลุ่มบุคคลใด ๆ เพื่อการคอร์รัปชัน World Economic Forum Executive Opinion Survey : (WEF)		43	43	42	45	เพิ่มขึ้น (+3)
3 ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ และการออกนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจบางธุรกิจ Global Insight Business Conditions and Risk Indicators : (GI)		35	35	35	35	คงที่
4 การตรวจสอบการใช้งบประมาณ การใช้อำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รัฐ และความเป็นอิสระขององค์กรตรวจสอบ Economist Intelligence Unit Country Risk Service : (EIU)		37	37	37	37	คงที่
5 การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับ การนำเข้าส่งออก การประเมินภาษี การได้รับการคุ้มครอง จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ The PRS Group International Country Risk Guide : (PRS)		32	32	32	32	คงที่
6 การใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์มิชอบและประสิทธิภาพ ของรัฐบาลในการควบคุมปัญหาการทุจริต Bertelsmann Stiftung Transformation Index : BF(TI)		37	37	37	37	คงที่
7 การทุจริตในภาคการเมืองมีการแพร่ขยายตัวอย่างไร Varieties of Democracy Project : (V-DEM)		20	20	26	26	คงที่
8 การใช้อำนาจรัฐเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวของข้าราชการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ ฝ่ายทหาร และตำรวจ World Justice Project Rule of Law Index : (WJP)		38	38	35	34	ลดลง (-1)
9 คุณให้คะแนนการคอร์รัปชันในประเทศที่คุณอาศัย / ทำงานอยู่เท่าใด Political and Economic Risk Consultancy : (PERC)		38	38	36	35	ลดลง (-1)

ผลการวิเคราะห์
ดัชนีการรับรู้การทุจริต 2565
ประจำปี

ประเทศไทยได้คะแนน **36** คะแนน
อยู่ในอันดับที่ **101** จาก 180 ประเทศ

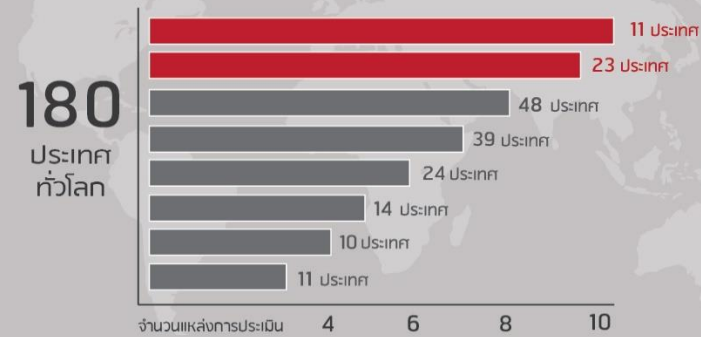
แหล่งข้อมูล

เพิ่มขึ้น 2	(IMD) การให้สินบนและการทุจริตคอร์รัปชันยังคงมีอยู่หรือไม่	กลุ่มเป้าหมาย นักธุรกิจทั่วโลก 4,300 คน
	(WEF) การจ่ายเงินสินบนเกี่ยวกับการนำเข้าส่งออกการเข้าถึงสาธารณูปโภค การประเมินภาษีประจำปีการได้รับสัมปทาน การแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม และการนำเงินงบประมาณภาครัฐไปให้กับบริษัทบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดๆ เพื่อการคอร์รัปชัน	
คงที่ 5	(GI) ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ และการออกนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจบางธุรกิจ	ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิเคราะห์ความเสี่ยง
	(EIU) การตรวจสอบการใช้งบประมาณ การใช้อำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รัฐ และความเป็นอิสระขององค์กรตรวจสอบ	นักวิเคราะห์ความเสี่ยงทั่วโลก
	(PRS) การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออก การประเมินภาษี การได้รับการคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ	นักวิเคราะห์ของ PRS
	BF(TI) การใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์มิชอบและประสิทธิภาพของรัฐบาลในการควบคุมปัญหาการทุจริต	ผู้เชี่ยวชาญ 2 คน / ประเทศ
ลดลง 2	(V-DEM) การทุจริตในภาคการเมืองมีการแพร่ขยายตัวอย่างไร	นักวิชาการ นักธุรกิจ นักวิเคราะห์ทั่วโลก
	(WJP) การใช้อำนาจรัฐเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวของข้าราชการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ ฝ่ายทหารและตำรวจ	ผู้เชี่ยวชาญ
	(PERC) คุณให้คะแนนการคอร์รัปชันในประเทศที่คุณอาศัย / ทำงานอยู่เท่าใด	นักธุรกิจต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศ

จำนวนแหล่งประเมินค่า CPI ที่ต่างกันในแต่ละประเทศ

การขับเคลื่อน

เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ท.

เพิ่มขึ้น
IMD WEF

การพัฒนาการบริหารงานภาครัฐผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมากขึ้นเป็นรัฐมาลดีจีทล ประชาชนสามารถติดต่อรับบริการได้อย่างสะดวกและมีการเปิดเผยข้อมูลของรัฐให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น

ลดลง
WJP PERC

ควรเร่งรัดกระบวนการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและเปิดเผยความคืบหน้าให้สาธารณชนทราบอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

คงที่
GI EIU PRS BF(TI) V-DEM

จะดำเนินการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับ CPI โดย

1. ควรมีการพัฒนากระบวนการเปิดเผยงบประมาณที่เป็นมาตรฐานสากล (Machine Readable)
2. ส่งเสริมการป้องกันการทุจริต ด้วยกลยุทธ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
3. พัฒนามาตรการป้องปรามการทุจริตเพื่อยับยั้งความเสียหายจากการใช้จ่ายงบประมาณ
4. เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ
5. เสริมสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อเป็นแนวร่วมเฝ้าระวังการทุจริต

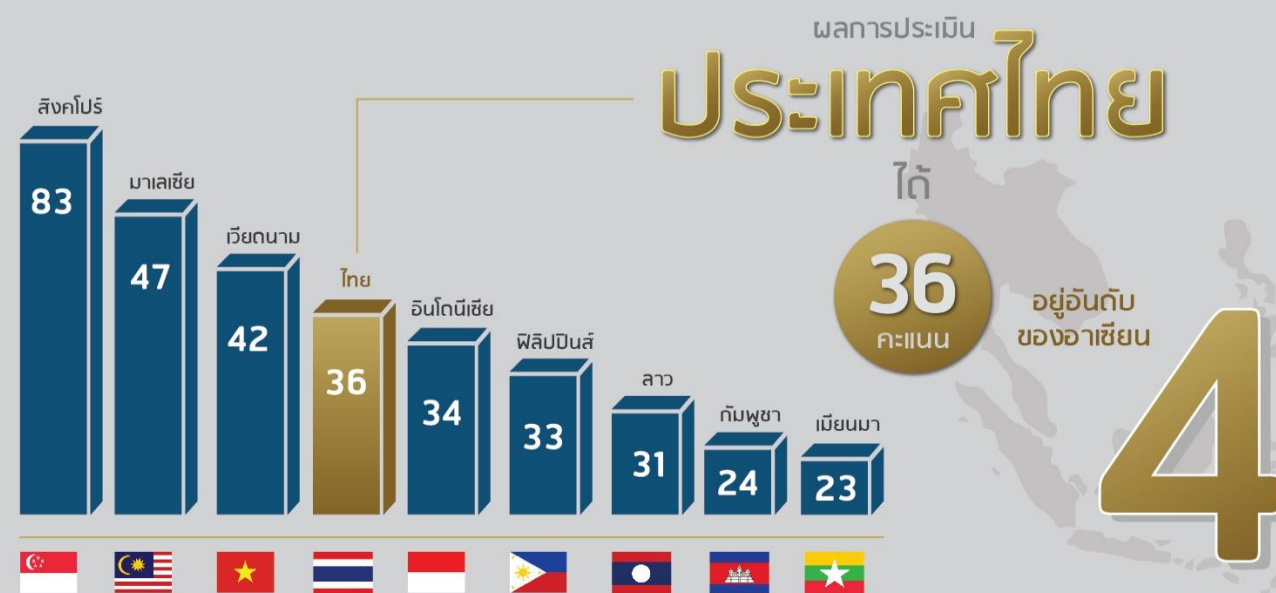
กลุ่มงานสื่อสารองค์กร สำนักงานเลขาธิการ

ผลดัชนีการรับรู้ การทุจริต

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International หรือ TI) ได้ประกาศผลการสำรวจดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี 2022 จากจำนวน 180 ประเทศทั่วโลก

สิ่งที่ไทยทำได้ดี

IMD WEF เพิ่มขึ้น
การพัฒนาการบริหารงานภาครัฐผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมากขึ้นเป็นรัฐมาลดีจีทล ประชาชนสามารถติดต่อรับบริการได้อย่างสะดวกและมีการเปิดเผยข้อมูลของรัฐให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น

สิ่งที่ไทยต้องปรับปรุงเร่งด่วน

WJP PERC ลดลง
ควรเร่งรัดกระบวนการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และเปิดเผยความคืบหน้าให้สาธารณชนทราบอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

แนวทางขับเคลื่อน มาตรการยกระดับ CPI

พัฒนาระบบการเปิดเผยงบประมาณ
ที่เป็นมาตรฐานสากล (Machine Readable)

ส่งเสริมการป้องกันการทุจริต
ด้วยกลยุทธ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

พัฒนามาตรการป้องปรามการทุจริต
เพื่อยับยั้งความเสียหายจากการใช้จ่ายงบประมาณ

1206
สายด่วน
กลุ่มงานสื่อสารองค์กร สำนักงานเลขาธิการ
#PRPACC

เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐ
สำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ

เสริมสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วน
เพื่อเป็นแนวร่วมเฝ้าระวังการทุจริต

รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการสกัดกั้นการทุจริต

กำหนดเป็นวาระแห่งชาติ เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560
ตามข้อเสนอของสำนักงาน ป.ป.ท.

ประกาศให้ปี พ.ศ. 2560 เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ
ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ

แผนการปฏิรูปประเทศ (พ.ศ. 2561-2565)

ประเด็น (21) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปที่ 2 ด้านการป้องกัน (1)
กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต
และประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี
และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

4

1. เพื่อสร้างมาตรการในการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต
2. เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
3. เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล
4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

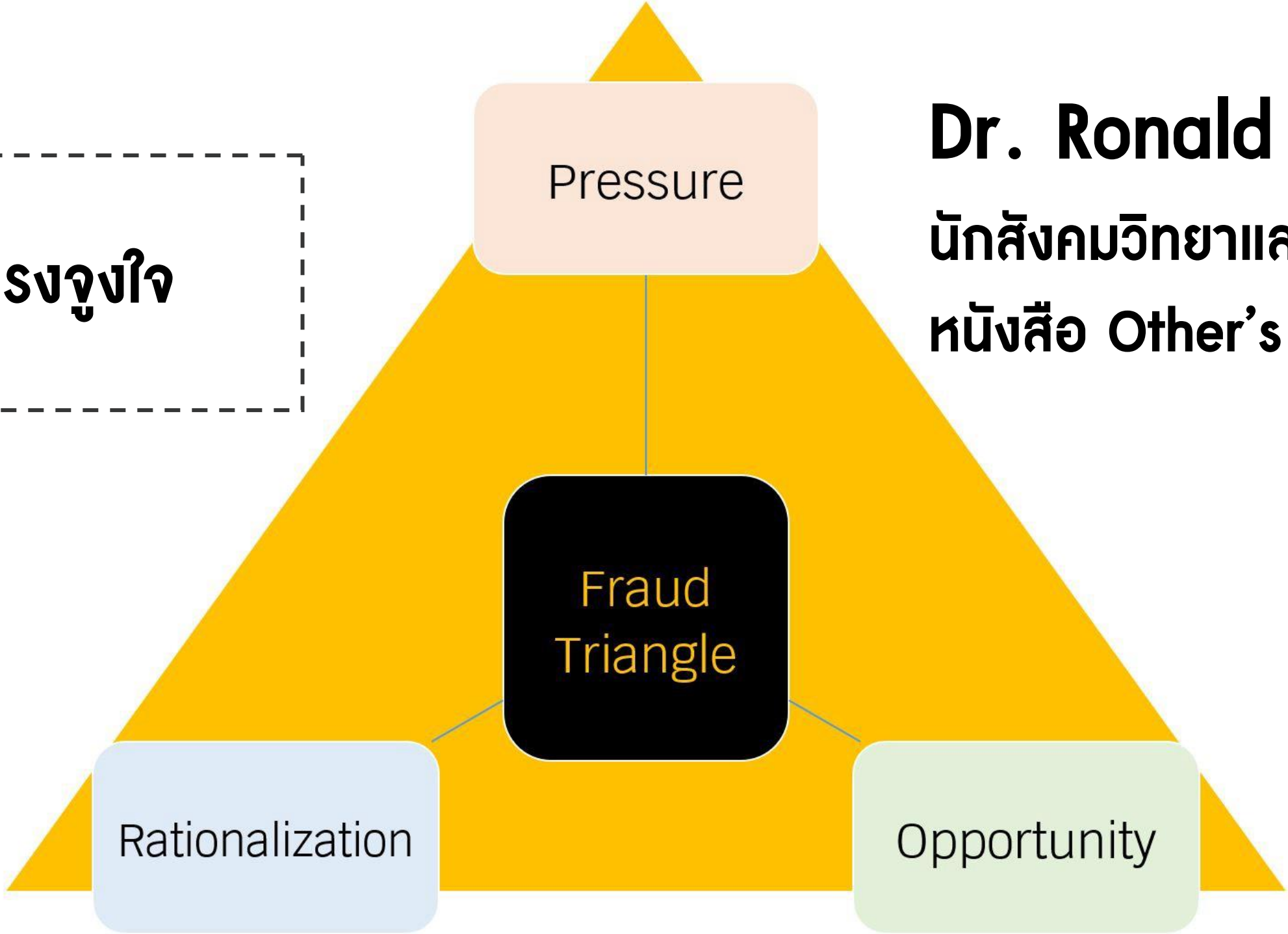

ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

Dr. Ronald R. Cressey, 1940

นักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยา
หนังสือ *Other's People Money*

แรงกดดัน หรือแรงจูงใจ

การหาเหตุผล
สนับสนุนการกระทำ

โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ
คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายใน
ขององค์กรมีจุดอ่อน

ทฤษฎีความเสี่ยงการทุจริต

Triangle Fraud	Four-sided Diamond	GONE Theory
1. Opportunity	1. Capability 2. Opportunity	1. G-Greed 2. O-Opportunity
2. Pressure	3. Incentive / Motive	3. N-Need
3. Rationalization	4. Rationalization	4. E-Expectation

Dr. Ronald R. Cressey, 1940

David T. Wolfe
and Dana R. Hermanson, 2004

Leonard J. Brook, 2004

คำอธิบายทฤษฎีความเสี่ยงการทุจริต

Key Word	ความหมาย
1. Opportunity	โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มีสิ่งล่อตาล่อใจเปิดโอกาสที่จะฉกฉวยผลประโยชน์ เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบรายงานหรือช่องว่าง กฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้
2. Pressure	ความกดดัน และแรงกดดัน เมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มีความจำเป็นต้องการเงิน
3. Incentive / Motive	แรงจูงใจ แรงบันดาลใจ มีสิ่งจูงใจ
4. Capability	ความสามารถ มีความสามารถที่ทำได้ที่เกิดจากอุปนิสัย ความสามารถเฉพาะตัวของผู้ปฏิบัติงาน และลักษณะงานเอื้อประโยชน์ที่จะประพฤติกมิชอบและทำการทุจริตได้

คำอธิบายทฤษฎีความเสี่ยงการทุจริต

Key Word	ความหมาย
5. Rationalization	มีเหตุผล มีเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าสามารถทำได้ คนอื่นยังสามารถทำได้ โดยไม่คิดว่าผิด
6. Greed	ความโลภ เกิดความละโมภโลกมาก เห็นคนอื่นทำผิดแล้วไม่ได้รับการลงโทษ จับไม่ได้จึงหลงผิด อยากทำบ้างไม่พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี
7. Need	ความต้องการอยากได้ ความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องการใช้เงิน จึงเป็นแรงกดดันให้ทำทุกสิ่งที่ทำได้เพื่อให้ได้เงินมา
8. Expectation	ความคาดหวัง คาดหวังว่าสิ่งที่ตนกระทำไม่มีผู้อื่นล่วงรู้ และเอาผิดได้ หรือโอกาสที่จะถูกค้นพบการกระทำที่ผิด ถูกจับได้และการรับการลงโทษ น้อยมาก

แนวทางการขับเคลื่อน การประเมินความเสี่ยง การทุจริต

เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต

ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต
และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ
มีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม
ตรวจสอบได้

เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการ
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

1

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการอนุมัติ อนุญาต

2

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการใช้อำนาจ
และตำแหน่งหน้าที่

3

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการใช้จ่าย
งบประมาณ

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต

การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ
การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ
พ.ศ. 2558

1

อำนาจหน้าที่ (Authority)

อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติ หรือประพฤตินิยมชอบ

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินทุกประเภท
งบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น
งบเงินอุดหนุน หรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น
งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสม
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

1. หน่วยงานสามารถใช้โครงการที่หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง มาทำการประเมินความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
2. ในกรณีที่โครงการเป็นโครงการผูกพันหลายปี หน่วยงานต้องคัดเลือก ขั้นตอนที่มีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตตั้งแต่ ระดับปานกลาง สูง สูงมาก มากำหนดมาตรการ และดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณนั้น ๆ

ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

1. ความมุ่งมั่นของผู้นำองค์กรในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
  - ยอมรับว่าความเสี่ยงการทุจริต มีอยู่จริง
  - หากมีประเด็นการทุจริตต้องยกระดับเป็นบทเรียนเพื่อเรียนรู้ และหาแนวทางเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ
  - key success ผู้นำต้องทำให้การวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นนโยบายที่ทุกส่วนงานต้องนำไปปฏิบัติ และเกิดความตระหนัก
2. ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริต
  - คนในองค์กรต้องเข้าใจในทิศทางเดียวกัน และสื่อสารให้ครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร

ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

3. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องมีความเที่ยงตรงในลักษณะ Outside in และอาจมี Stakeholder เข้ามามีส่วนในกระบวนการประเมินความเสี่ยงฯ
4. มีการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน
5. ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่อง
  - เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงฯ อาจเปลี่ยนแปลง
  - มาตรการควบคุมที่กำหนดไว้อาจไม่เพียงพอ หรืออาจใช้ไม่ได้จริง หรือใช้ได้จริงหากแต่ไม่ได้ผล

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

COSO 2013

COSO ERM 2017

ISO 37001 : 2016

COSO 2013

Committee of Sponsoring Organizations 2013

ประกอบด้วย 5 องค์กรประกอบ 17 หลักการ

5 องค์ประกอบ

สภาพแวดล้อม
การควบคุม
(Control Environment)

การประเมินความเสี่ยง
(Risk Assessment)

กิจกรรมการควบคุม
(Control Activities)

สารสนเทศและการสื่อสาร
(Information and Communication)

กิจกรรมการกำกับติดตาม
และประเมินผล
(Monitoring Activities)

สภาพแวดล้อมการควบคุม

1. องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
2. คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
3. คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
4. องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
5. องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

การประเมินความเสี่ยง

6. กำหนดเป้าหมายชัดเจน
7. ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
8. พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
9. ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

กิจกรรมการควบคุม

10. ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
11. พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
12. ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

สารสนเทศและการสื่อสาร

13. องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
14. มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
15. มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

กิจกรรมการกำกับติดตาม และประเมินผล

16. ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
17. ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

C

O

S

O

2013

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

Corrective

แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด
สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว
ทำอย่างไร...จะไม่ให้เกิดซ้ำอีก

Preventive

ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยง
ต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะ
เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก
(Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต
จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่
ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Detective

เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง
ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก
ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้น
หรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักผู้บริหาร

Forecasting

การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้น
และป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็น
ที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยง
ที่มาจาก การพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า
ในอนาคต (Unknown Factor)

COSO ERM 2017

● Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance

มุ่งเน้นการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กร เข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นหัวใจสำคัญในการผลักดันให้องค์กรบริหารความเสี่ยงการทุจริต ที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร

ENTERPRISE RISK MANAGEMENT

- COSO 2017 Enterprise Risk Management-Integrating [with Strategy and Performance](#)
- ชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานขององค์กร
- ดังสิ่งที่ต่อท้ายชื่อว่า “COSO Enterprise Risk Management-Integrating with Strategy and Performance”

••• Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance

Governance and Culture

การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร ประกอบด้วย บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้าง การดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนดวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

Strategy & Objective Setting

กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือกของกลยุทธ์จัดการความเสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

••• Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance

Performance

เป้าหมายผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวมของความเสี่ยงองค์กรทั้งหมด

Review & Revision

การทบทวนและปรับปรุง ประกอบด้วย การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการความเสี่ยง และการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance

Information, Communication & Reporting

สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จการดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรมความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

การบริหารความเสี่ยงขององค์กร (ERM) แตกต่างจากแนวคิดเดิม

เดิม	ERM
ทำแยกเป็นส่วนๆ หรือกลุ่ม / ฝ่าย	ทำแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
บริหารแบบตั้งรับ (รอให้เกิดปัญหาแล้วค่อยแก้ไข)	บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น)
ทำเป็นครั้งคราวหรือเฉพาะกิจ	ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มุ่งเน้นด้านลบเพื่อลดความเสียหาย	มุ่งเน้นด้านบวกด้วย โดยแสวงหาโอกาส ที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์กร ควบคู่กับด้านลบ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง
2. มีการแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติ ที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้)

Pre-decision

การตรวจสอบภายใน

1. มีลักษณะเป็นการกำกับติดตามความเสี่ยง
2. มีลักษณะเป็นการสอบทาน
3. ควบคุมและตรวจสอบโดยใช้อำนาจกฎหมาย
4. หน่วยงานราชการจะเน้นที่การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance) ซึ่งจำเป็นแต่ได้ผลน้อยในการสร้าง “คุณภาพ” “คุณค่า” ที่เกิดจากการตรวจสอบ
5. เน้น “อดีต” มากกว่า “ปัจจุบัน” และ “อนาคต”

Post-decision

ISO 37001 : 2016 Anti-bribery Management Systems : ABMS

มาตรฐานระบบจัดการการต่อต้านการติดสินบน (Anti-bribery management systems) ซึ่งองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO International Standardized Organization) ประกาศเมื่อปี 2558 ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งระบบ กระบวนการดำเนินการ การธำรงรักษา และการปรับปรุงพัฒนาระบบ การจัดการการติดสินบน ต้องมีการดำเนินการด้วยมาตรการอย่างเป็นระบบ ที่สมเหตุสมผล เหมาะสม เพียงพอเพื่อป้องกันการติดสิน ที่ครอบคลุม

••• ISO 37001 : 2016 Anti-bribery Management Systems : ABMS

โครงสร้าง Structure of ISO 37001 Standard ประกอบด้วย

1. Scope ขอบเขต
2. Normative References การอ้างอิงตามกฎเกณฑ์
3. Term and Definitions ชื่อกำหนดและคำจำกัดความ
4. **Context of the organization บริบทขององค์กร**
5. Leadership ความเป็นผู้นำ
6. Planning การวางแผน
7. Support การสนับสนุน
8. Operation การทำงาน
9. Performance Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน
10. Improvement การปรับปรุง

โครงสร้างของ ISO 37001

ข้อ 4

ได้กำหนดให้มีหลักการประเมิน
ความเสี่ยงการติดสินบน
(Bribery Risk Assessment)

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

2567

ส่วนราชการระดับกรม	10	หน่วยงาน
หน่วยงานของรัฐในกำกับ	4	หน่วยงาน
องค์การมหาชน	2	หน่วยงาน
รัฐวิสาหกิจ	1	หน่วยงาน

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ต้องประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ด้านใดบ้าง

ส่วนราชการระดับกรม

ทำการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริต
ตามที่ สำนักงาน ป.ป.ท.
กำหนด

1 กระบวนการงาน /
โครงการ

หน่วยงาน	กระบวนการงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
กรมการแพทย์	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
กรมควบคุมโรค	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
กรมสุขภาพจิต	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด

หน่วยงาน	กระบวนการงาน
กรมอนามัย	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
สถาบันพระบรมราชชนก	โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด

ทำการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริต
โครงการจัดซื้อจัดจ้าง
งบประมาณ พ.ศ. 2567
ที่มีวงเงินสูงสุด

รัฐวิสาหกิจ

องค์การเภสัชกรรม

1

โครงการ

ทำการประเมิน

ความเสี่ยงการทุจริต

โครงการจัดซื้อจัดจ้าง

งบประมาณ พ.ศ. 2567

ที่มีวงเงินสูงสุด

องค์การมหาชน

1 โครงการ

หน่วยงาน	กระบวนการงาน
โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน)	โครงการจัดซื้อจัดจ้างงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ
สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)	

ทำการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริต
โครงการจัดซื้อจัดจ้าง
งบประมาณ พ.ศ. 2567
ที่มีวงเงินสูงสุด

หน่วยงานในกำกับ
(หน่วยงานอื่นของรัฐ)

1

โครงการ

หน่วยงาน	กระบวนการงาน
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณ ปี พ.ศ. 2567 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ
สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ	
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข	
สถาบันวัคซีนแห่งชาติ	

TIMELINE

การรายงานและแบบรายงาน

กำหนดดังนี้

กำหนดการรายงาน รอบที่ 1

ส่ง คปก.สร. ในรูป MS Excel

possavee@moph.mail.go.th

5 กุมภาพันธ์ 2567

(แบบรายงาน Sheet ที่ 1-4)

(แบบรายงาน Sheet ที่ 1-4)

แบบรายงาน	รายการ
แบบรายงาน Sheet ที่ 1	แบบรายงานการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน (ใช้กับทุกหน่วยงาน)
แบบรายงาน Sheet ที่ 2	แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (ใช้กับทุกหน่วยงาน)
แบบรายงาน Sheet ที่ 3	แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (ใช้กับทุกหน่วยงาน)
แบบรายงาน Sheet ที่ 4	แบบรายงานประมาณการงบประมาณโครงการจัดซื้อจัดจ้าง (ใช้กับหน่วยงานที่ประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านที่ 3)

แบบรายงาน Sheet ที่ 1

แบบรายงานการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน (ใช้กับทุกหน่วยงาน)

ต้องกรอกให้ครบทุก Colum

ประเภทงาน/โครงการ	ชื่อความเสี่ยง	ส.ป.บ. กระบวนการ	ชื่อหน่วยงาน	ประเภทหน่วยงาน	ด้านประเภทความเสี่ยง

โอกาส/ผลกระทบ

โอกาส (Likelihood)	ชื่อโอกาส	ผลกระทบ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
(สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของหน่วยงาน)

ระบุความเสี่ยงของหน่วยงาน

ชื่อ
(นาม)
ตำแหน่ง
เบอร์โทรศัพท์
เป็นผู้รับผิดชอบจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงาน Sheet ที่ 2

แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (ใช้กับทุกหน่วยงาน)

The image shows a screenshot of an Excel spreadsheet used for risk assessment. The spreadsheet has columns labeled A through L and rows 2 through 26. The main content is in rows 5-7. There are four red boxes numbered 1, 2, 3, and 4 pointing to specific cells. There are three red callout boxes with Thai text explaining the fields. The spreadsheet has a ribbon at the top with tabs for File, Home, Insert, Draw, Page Layout, Formulas, Data, Review, View, and Help. The Home tab is active, showing options for Cut, Copy, Paste, Format Painter, Clipboard, Font, Alignment, Number, Styles, Cells, and Editing. The spreadsheet title is 'แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต - Excel (Product Activation Failed)'. The status bar at the bottom shows 'Ready' and 'Accessibility: Investigate'.

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ชั้น	1	2	Risk Score (L x I)		4	
		ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
	=	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	=	€	€	สูงมาก
	๖		เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน				
	๗						
	๘						
	๙						
	๑๐						
	๑๑						
	๑๒						
	๑๓						
	๑๔						
	๑๕						
	๑๖						
	๑๗						
	๑๘						
	๑๙						
	๒๐						
	๒๑						
	๒๒						
	๒๓						
	๒๔						
	๒๕						
	๒๖						

ระบุขั้นตอนการดำเนินงาน
ของกระบวนการหรือ
โครงการตั้งแต่ ต้นจน
สิ้นสุดที่ทำการประเมิน

ระบุประเด็นความเสี่ยง
การทุจริตในแต่ละขั้นตอน
ของการดำเนินงานโดย
ละเอียด อธิบายรูปแบบ /
วิธีการที่อาจเกิดการทุจริต
ในอนาคต

ให้คะแนน ตาม
เกณฑ์ L และ I
ตามที่
หน่วยงาน
กำหนด

นำผลคูณ (L x I)
ใส่คะแนน และระดับว่า
สูงมาก/สูง/ปานกลาง/ต่ำ
(ดูตามตารางจัดระดับความ
รุนแรงความเสี่ยงการทุจริต)

แบบรายงาน Sheet ที่ 3

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (ใช้กับทุกหน่วยงาน)

การอนุมัติของผู้บริหาร	การเสนอหรือแก้ไขข้อบกพร่อง	Link เสนอ					
ดำเนินการอนุมัติแล้ว	ดำเนินการแล้ว	https://www.pacc.go.th/					
ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
ตรวจสอบเอกสาร		สูงมาก	จัดทำแผนการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร	1. กำหนดบทบาทของหัวหน้าระดับหัวหน้าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานหรือกรีนเบรนระหว่างการตรวจสอบความถูกต้องของค่าและเอกสารประกอบคำขอ 2. แจ้งหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสื่อที่รับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	ค.ศ. ๖๕ - ก.ย. ๖๖	๒๐,๐๐๐.๐๐	กองคลังและพัสดุ
การพิจารณา		ปานกลาง	จัดทำแผนการกำหนดไม่ให้เจ้าหน้าที่เรียกเงินหรือผลประโยชน์ค่าตอบแทนจากผู้ประกอบการและกำหนดค่าตอบแทนอย่างเคร่งครัดต่อเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมการทุจริต	1. กำหนดบทบาทของไม่ให้เจ้าหน้าที่รับสินบนหรือผลประโยชน์ที่ไม่เรียกเงินและประโยชน์ตอบแทนจากผู้ประกอบการ 2. แจ้งหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสื่อที่รับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	ค.ศ. ๖๕ - ก.ย. ๖๖	-	กองคลังและพัสดุ

การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ต้อง สอดคล้องกับประเด็นความเสี่ยง และมีวิธีดำเนินการ ที่สามารถดำเนินการได้ในงบประมาณ พ.ศ. 2567

แบบรายงาน Sheet ที่ 4

แบบรายงานประมาณการงบประมาณโครงการจัดซื้อจัดจ้าง (ใช้กับหน่วยงานที่ประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านที่ 3)

ส.บ. กระทรวง	ชื่อหน่วยงาน	ส่วนราชการที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	ประเภทงบประมาณ	วิธีจัดซื้อจัดจ้าง	ระยะเวลาดำเนินการ	โครงการ IP	โครงการ CoST
ส.บ. กระทรวงการคลัง	กรมบัญชีกลาง	ส่วนราชการพิเศษ	จัดซื้อคอมพิวเตอร์	๒,๐๐๐,๐๐๐	เงินงบประมาณ	ประกาศเชิญชวน - วิธีประกวดราคา อิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)	ม.ค. - มี.ค. ๖๖	ไม่แนเข้าร่วมโครงการ IP	เข้าร่วมโครงการ CoST
ที่	รายการ	รายละเอียด (ประเภท จำนวน คุณสมบัติ (Spec) อื่นๆ)	ประมาณการงบประมาณ (Cost breakdown)	รวมงบประมาณ (บาท)					
๑	คอมพิวเตอร์	AMD DELL Optiplex ๕๒๐๐-SN5๒๐๐Acoc จำนวน ๕๐๐ เครื่อง	๕๐๐๐๐*๕๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐					
๒	แล็ปท็อป	LENOVO IdeaPad ๕ โน้ตบุ๊ก (๑๕.๖", AMD Ryzen ๗, RAM ๘GB, ๕๑๒GB, Graphite Grey) รุ่น IPB-๕๔ALC/๑๖LNooURTA + กระเป๋า จำนวน ๒๐๐ เครื่อง	๒๒,๐๐๐*๒๐๐	๔,๔๐๐,๐๐๐					

หมายเหตุ : กรณีหน่วยงานที่เลือกความเสี่ยงการทุจริตด้านที่ 3 โครงการจัดซื้อจัดจ้าง ขอให้หน่วยงานกรอกข้อมูลรายละเอียดใน Sheet ที่ 4

แบบประมาณการงบประมาณ

**รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

**นำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตฯ
รอบที่ 1 ขึ้นเผยแพร่บน website หลัก
ของหน่วยงาน**

กำหนดการรายงาน รอบที่ 2

ส่ง สปท.สร. ในรูป MS Excel

possavee@moph.mail.go.th

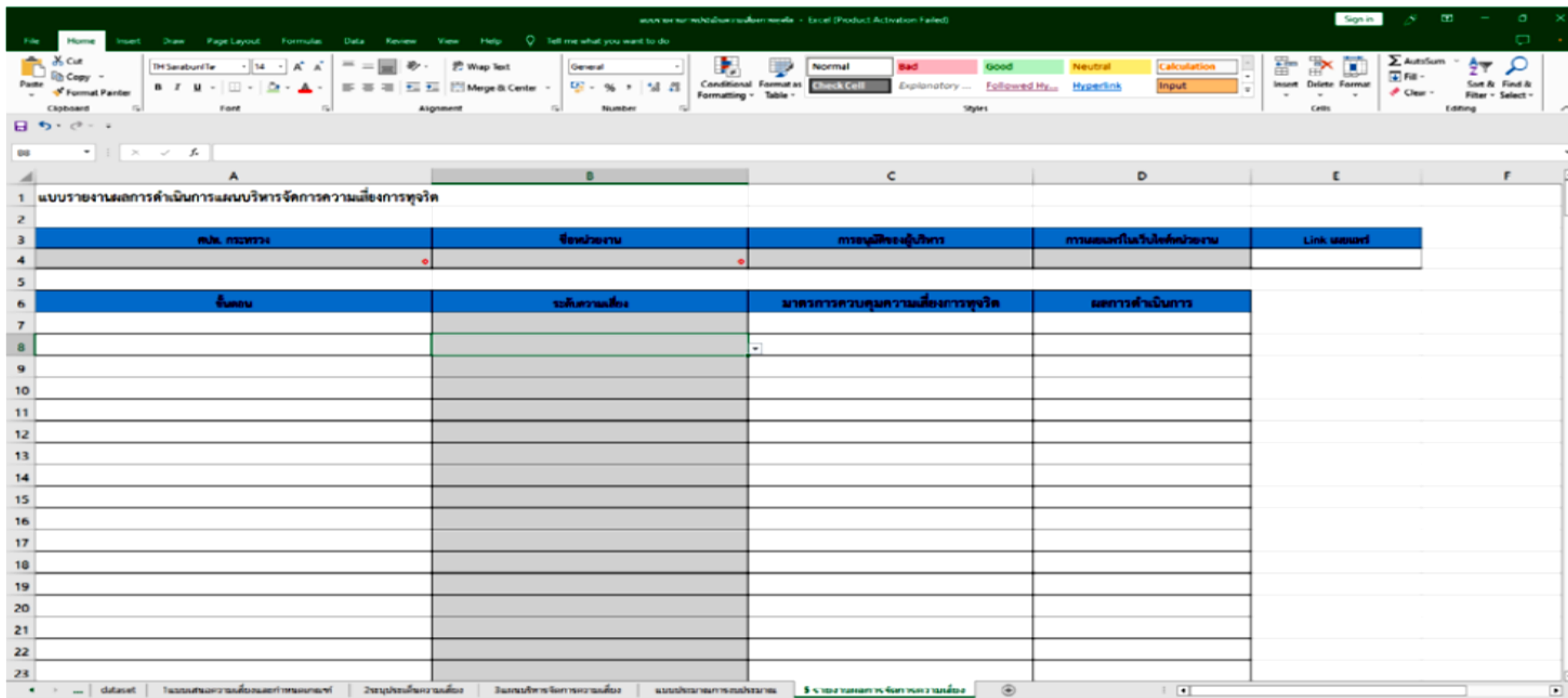
4 มิถุนายน 2567

(แบบรายงาน Sheet ที่ 5)

แบบรายงาน Sheet ที่ 5

แบบรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (ใช้กับทุกหน่วยงาน)

**รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

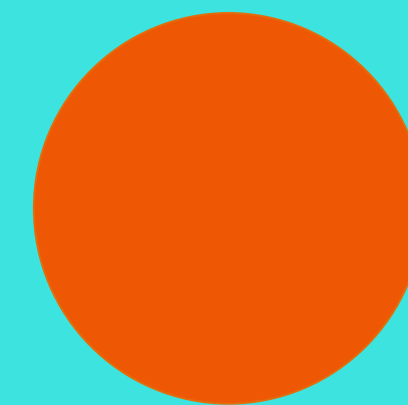
**นำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตฯ
รอบที่ 2 ขึ้นเผยแพร่บน website หลัก
ของหน่วยงาน**

4

ขั้น ขั้นตอน

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ขั้นตอน	วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
1	การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ
2	การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
3	การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
4	การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ

การค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากไหน

Known Factor

ปัจจัยความเสี่ยงทั้งปัญหา / พฤติกรรม ที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว

Unknown Factor

ปัจจัยความเสี่ยง ที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ในอนาคต พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (**คิดล่วงหน้า ตัดนไปก่อนใช้**) หรืออาจเกิดในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case)

Key Principles

● ● ●

ต้องไม่นำปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงาน
มาปะปนกับความเสี่ยงการทุจริต เช่น

- ทรัพยากร
- คน
- พาหนะ
- ระบบเทคโนโลยี
- ความรู้ / ความเข้าใจ
- จิตสำนึก
- ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

1. อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต ว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการ ที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร
2. Risk Owners และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยก็ได้

เนื่องจากประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners มักจะไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

1. การปฏิบัติหน้าที่มีขอบต้องระบุให้ชัดเจนว่ามีขอบอย่างไร เช่น อาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนักเพื่อเรียกรับสินบน
2. การยกยกทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง
3. การคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ต้องระบุให้ชัดว่า จุดไหน หรือรายการใดที่มีความเสี่ยงที่ทำให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง เช่น งานขุดดินด้วยเครื่องจักร แต่อาจคำนวณราคากลางงานขุดลอกด้วยรถขุด
4. คณะกรรมการพิจารณาผลตรวจสอบเอกสารคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอไม่ครบถ้วน ต้องระบุให้ชัดเจนว่า เอกสารอะไรที่มีโอกาสมีความเสี่ยง จะได้วางมาตรการปิดจุดความเสี่ยงได้ตรงจุด

ขั้นตอนที่ 3

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

พิจารณา 2 ปัจจัย

1

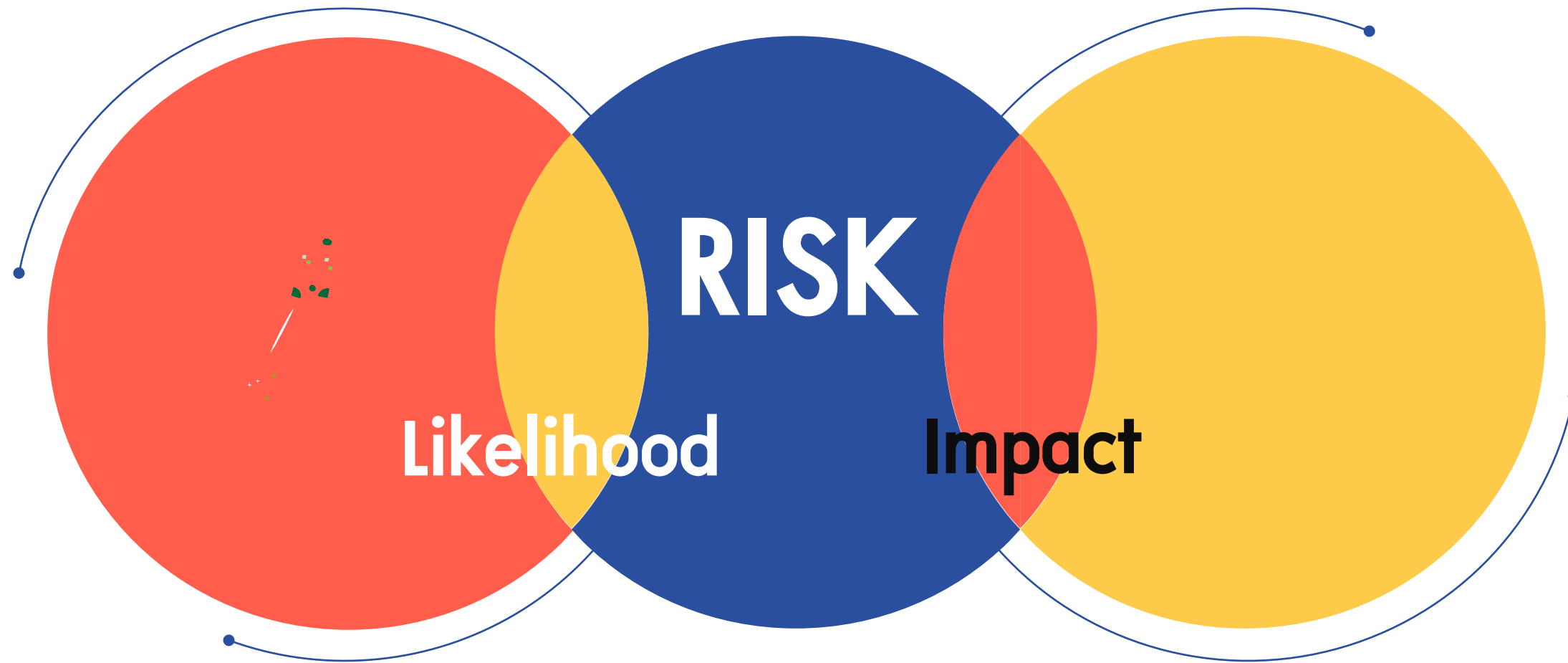
ด้านโอกาส
ที่จะเกิด

Likelihood

2

ด้าน
ผลกระทบ

Impact

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

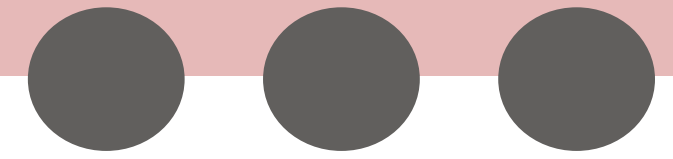
ตัวอย่าง เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

1

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 5 ครั้งต่อปี
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้งต่อปี

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ 10 ขึ้นไป)
4	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ 10)
3	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ 5)
2	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ 3)
1	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

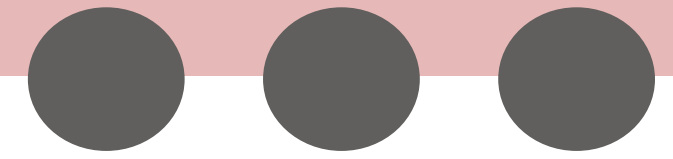

2 ด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

5	ความเสียหายตั้งแต่ ..... บาท ถึง ..... บาท
4	ความเสียหายตั้งแต่ ..... บาท ถึง ..... บาท
3	ความเสียหายตั้งแต่ ..... บาท ถึง ..... บาท
2	ความเสียหายตั้งแต่ ..... บาท ถึง ..... บาท
1	ความเสียหาย ..... บาท หรือน้อยกว่า

3 ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

5	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบ ความเสียหายที่เกิดขึ้น
4	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
3	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
1	- แทบจะไม่มี

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

4

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
1	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สีเขียว	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับต่ำ	
สีเหลือง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	
สีส้ม	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูง	
สีแดง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน

พิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงาน จาก 2 ปัจจัย คือ

1. โอกาสเกิด (Likelihood)

2. ผลกระทบ (Impact)

จะได้ค่าคะแนนความเสี่ยงรวม (Risk Score) เพื่อนำมาจัดระดับความเสี่ยงการทุจริตว่า **อยู่ในระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ** ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

แบบตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
	ระบุขั้นตอนการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุด ที่ทำการประเมิน	ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานโดยละเอียดอธิบายรูปแบบ /วิธีการที่อาจเกิดการทุจริตในลบบาคต	ให้คะแนน ตามเกณฑ์ L และ I ตามที่หน่วยงานกำหนด	นำผลคูณ (L x I) ใส่คะแนน	ระบุระดับความเสี่ยงต่ำ/ปานกลาง/สูง/สูงมาก (ดูตามตารางจัดระดับความรุนแรงความเสี่ยงการทุจริต)	

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสเกิดการทุจริต

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นอันดับแรก
2. ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา
มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานต้องทำการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

••• การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

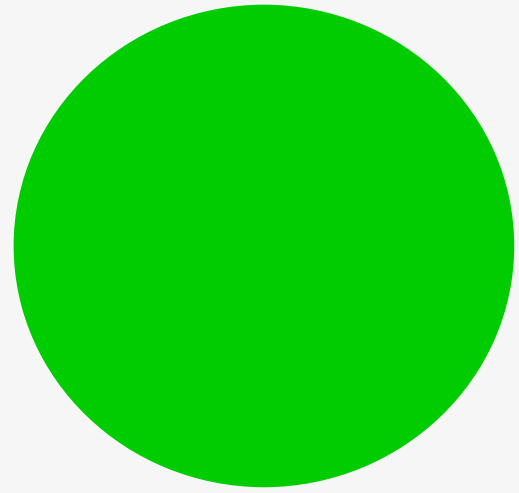
1. ให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการ ที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด เช่น ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยง ให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้

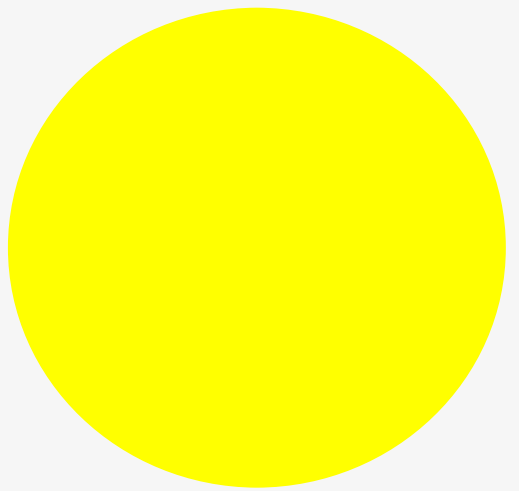
••• การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

2. ต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ารูปแบบการทุจริต หรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ตามวงจร PDCA

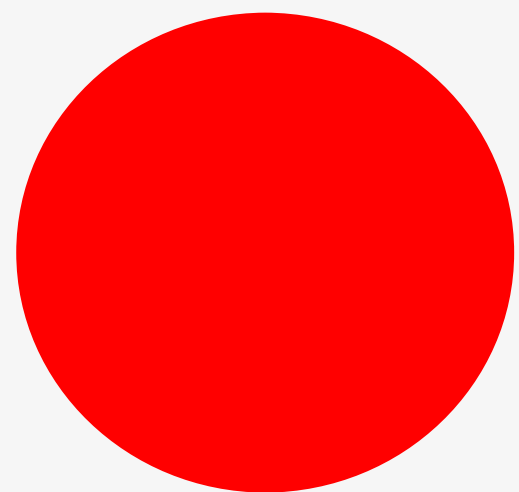
การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน

การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวม และไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

Note

กระบวนการงานด้านที่ 1 และด้านที่ 2

หากเป็นกระบวนการที่เคยทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ส่งสำนักงาน ป.ป.ท. ในปีที่ผ่านมา ๆ มา หากนำมาทำการประเมินในปิงบประมาณ พ.ศ. 2567 จะต้องแสดงให้เห็นว่าจากการประเมินในครั้งนี้พบความเสี่ยงในระดับใดเพิ่มเติม

กระบวนการงานด้านที่ 3

ต้องเป็นโครงการ / งานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปิงบประมาณ พ.ศ. 2567

Download แบบรายงาน

https://moph.cc/XQPRJ_1AE

ตัวอย่าง

รูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริต

ความเสี่ยงในขั้นตอนการเบิกจ่ายเงิน

- มีการยินยอมให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนตนเองในระบบ GFMIS
- ในการปฏิบัติงานจริงบุคคลเดียวกันปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการงาน
- การสร้างหลักผู้ขายที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินของหน่วยงาน
- ปลอมแปลงเอกสารในการจัดทำข้อมูลหลักผู้ขาย
- บันทึกรายการขอเบิกเงินในระบบ GFMIS เป็นหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนด
- ไม่มีการประทับตราเอกสารว่ามีการจ่ายเงินแล้ว ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำเอกสารดังกล่าวไปบันทึกรายการขอเบิกในระบบ GFMIS ซ้ำ
- การบันทึกรายการจ่ายในระบบ GFMIS ไม่ครบถ้วน ถูกต้อง
- กรณีจ่ายจ่ายตรงให้แก่เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินหน่วยงานไม่ได้ทำหนังสือแจ้งสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในท้องถิ่นผู้มีอำนาจหรือสถานประกอบการของเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินทราบ

ความเสี่ยงการทุจริตฯผู้รับผิดชอบ การเงิน การบัญชี

- อนุมัตินำเงินออกจากบัญชีโดยไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายเงิน
- บันทึกบัญชีไม่ตรงตามความเป็นจริง
- ปลอมลายมือชื่อที่เกี่ยวข้อง
- ละเลยไม่มีการควบคุมใบเสร็จรับเงินอย่างรัดกุม
- ปลอมแปลงใบเสร็จจากร้านค้าต่างๆ
- แก้ไขเอกสารทางบัญชี
- ยกเลิกใบเสร็จโดยไม่มีต้นฉบับ
- สร้างหลักฐานการเบิกจ่ายเงินสาธารณูปโภคสูงกว่าความเป็นจริงที่ต้องจ่าย

รูปแบบความเสียหายการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง

ขั้นตอนการพิจารณาโครงการที่จะได้รับอนุมัติให้จัดซื้อจัดจ้าง

- หลักเกณฑ์การพิจารณาไม่ชัดเจน ทำให้โครงการต่างๆ เช่น ไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือแก้ไขปัญหาในพื้นที่อย่างแท้จริง
- การเขียน TOR หรือข้อกำหนดแบบที่เจาะจง รูปพรรณสัณฐานของสิ่งของที่ต้องการ หรือการจำกัด ผู้เข้าแข่งขัน การกำหนดคุณสมบัติของที่ละเอียด หรือการกำหนดจำนวนหรือประสบการณ์ที่ปรึกษาไว้สูงเกินความจำเป็น การกำหนดเวลาส่งมอบสั้นมาก (ลือคสเปก)
- การกำหนดราคากลางสูงผิดปกติ โดยเฉพาะราคาที่ได้มาจากการสืบราคาจากท้องตลาด
- การสืบราคาไม่ได้ดำเนินการจริงแต่ให้รายที่จะจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการหาคู่แข่งให้ และมักพบว่าคู่สัญญาและคู่แข่งมักมีความเชื่อมโยงกัน
- มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้างเพื่อให้อยู่ในอำนาจของตนเอง

ขั้นตอนการพิจารณา ตรวจสอบข้อเสนอ

- มีการเผยแพร่ในวงจำกัด เผยแพร่ ในระยะเวลา ที่สั้นเกินไปทำให้ผู้สนใจเข้าเสนอราคา ไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมข้อเสนอ
- การตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้น กรณีโครงการที่มีความซับซ้อนสูงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้น มีการกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติเบื้องต้นไม่ชัดเจน หรือมีการกำหนดเงื่อนไขที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง
- การพิจารณาเกณฑ์ที่ไม่ใช่ราคา มักมีจุดอ่อนในการใช้ดุลยพินิจซึ่งจะขึ้นอยู่กับทัศนคติ ประสบการณ์ความเชื่อตรงของคณะกรรมการแต่ละคน

ขั้นตอนการการบริหารสัญญาหรือโครงการ

- งานที่ส่งมอบด้วยคุณภาพที่กำหนดไว้ในสเปค หรือไม่ครบถ้วน หรือล่าช้ากว่ากำหนด แต่มีการตรวจรับและอนุมัติให้จ่ายเงิน
- ขาดการตรวจสอบระหว่างดำเนินโครงการ หรือความถี่ในการตรวจงานน้อยเกินไป
- เชื่อตามเอกสารของผู้จัดส่ง ไม่มีการตรวจนับจริง หรือตรวจสอบทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณจริง
- การใช้วัสดุไม่มีคุณภาพ ไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ

ตัวอย่าง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต
1	การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง	1. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (เจ้าของโครงการ / ที่ได้รับโครงการ/ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดซื้อจัดจ้าง) ผู้มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง มีการนำข้อมูลไปเปิดเผย หรือหาผลประโยชน์ 2. การรู้ข้อมูลล่วงหน้า วางกรอบระยะเวลาจัดซื้อจัดจ้างไปเอื้อประโยชน์
2	การจัดทำขอบเขตงาน (TOR) และการกำหนดราคากลาง	1. กำหนดคุณสมบัติที่เกินความจำเป็นหรือเขียนใกล้เคียงกับสิ่งที่ต้องการ (Lock Spec) 2. การเขียน TOR ที่เกินความจำเป็น เช่น กำหนดจำนวนที่ปรึกษามากเกินความจำเป็น , การกำหนดเนื้องานเกินความจำเป็น 3. การกำหนดราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง 4. การแบ่งงวดงาน / งวดเงิน ไม่สอดคล้องเหมาะสม

ตัวอย่าง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต
3	การจัดทำรายงานการขอซื้อขอจ้าง - วิธีการประกาศเชิญชวนทั่วไป - วิธีเชิญชวนหรือคัดเลือก - วิธีเฉพาะเจาะจง	1. การหาคู่เทียบปลอมหรือไม่ได้สืบราคาท้องตลาดที่แท้จริง 2. มีการเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง หรือมีการใช้ดุลยพินิจ ในการเลือกผู้เสนอราคา 3. จัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ตรงตามที่จัดสรรงบประมาณตามประเภท รายการ
4	ประกาศผู้ได้รับคัดเลือก หรือได้รับการเสนอราคา	-
5	การขออนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง	-

ตัวอย่าง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต
6	เปิดให้มีการอุทธรณ์ภายใน 7 วัน	1. เจ้าหน้าที่ไม่เร่งรัดดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด 2. เจ้าหน้าที่สรุปประเด็นการอุทธรณ์ไม่ชัดเจน
7	การจัดทำสัญญา	เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเสนอสัญญาได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด
8	การบริหารสัญญา การกำกับ / การควบคุมงาน รวมถึงการตรวจรับงาน	1. คณะกรรมการขาดการกำกับติดตามแผนที่ชัดเจน 2. คณะกรรมการตรวจรับอาจมีการเอื้อประโยชน์ / รับสินน้ำใจ 3. การตรวจรับไม่ตรงตามรูปแบบรายการ / เนื้อหาสาระสำคัญ 4. การตรวจรับงานไปก่อน 5. การตรวจรับที่ล่าช้า ส่งผลต่อค่าปรับ 6. ขาดการสอบทานเอกสาร 7. คณะกรรมการฯ ไม่บันทึกรายงานการประชุมทุกครั้ง 8. การควบคุมงานไม่ได้ไปดู แต่มีการรายงาน การรายงานไม่ตรงกับข้อเท็จจริง
9	การส่งมอบงาน	1. ส่งมอบงานยังไม่ครบ แต่ตรวจรับไปก่อน

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตการปลอมรายชื่อ (ชื่อผี)

➤ นำรายชื่อผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ หรือ รับจ้างจริง มาใส่เป็นผู้เข้าร่วมโครงการรับงาน เช่น

❖ รายชื่อผู้เข้ารับการอบรม

❖ รายชื่อผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

❖ รายชื่อนักเรียนเพื่อขอรับเงินอุดหนุน รายชื่อจ้างทำงาน รายชื่อพนักงานขับรถ ฯลฯ

ตรวจเอกสาร / หลักฐานครบ ตรวจรับตามระเบียบถูกต้อง

แต่รายชื่อปลอม

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตการจัดทำโครงการ

งบประมาณ

จัดทำโครงการ / อนุมัติ

ดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติ

เบิกจ่ายงบประมาณ

- โครงการไม่สอดคล้องกับ
ภารกิจ (แฝงกิจกรรมอื่น)

- เพิ่มเนื้อหาโดยไม่จำเป็น

- เป้าหมายเข้าร่วมไม่ครบ
หากคนเซ็นเพิ่ม เซ็นปลอม

- Overbill

- ใบเสร็จปลอม

- รับเงินทอนจากโรงแรม

Overdesign
กำหนดเกินจริง

เบิกเท็จ

รูปแบบความเสียหายการทุจริตขั้นตอนการตรวจพื้นที่จริง เพื่อพิจารณาในการออกใบอนุญาตตามกฎหมาย

ต้นน้ำ

- ผู้ประกอบอำนาจความสะดวกการส่งรถมารับ / ตัวเครื่องบิน
- เลี้ยงรับรอง + Pocket money (สินน้ำใจ สินบน) / ค่าอำนาจความสะดวก / ของขวัญ / เลี้ยงรับรอง

กลางน้ำ

- การตรวจแบบเอื้อประโยชน์/ตรวจแบบเป็นพิธี
- สุ่มตรวจเฉพาะที่ถูก
- ผิดมองไม่เห็น ฯลฯ

ปลายน้ำ

เขียนรายงานไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ

ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

Corruption Risk Management Control

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

TAC

Together Against Corruption

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

วัตถุประสงค์การประเมินเชิงคุณภาพ

เพื่อให้เกิดการพัฒนาระบบหรือนวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริต
ที่มีประสิทธิภาพ และทำทันต่อผลวัตของการทุจริตในการบริหาร
จัดการความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
และเพิ่มประสิทธิภาพของรัฐ (Improving Governance)

กรอบแนวคิด

1. CRMS ต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล
2. ผลการประเมิน CMRS ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว
3. หน่วยงานสามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้รับประโยชน์ในมุมมองของการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร โดยเฉพาะการแสดงให้เห็นสังคมรับรู้ว่าคุณค่าหน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต

ประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

1

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการอนุมัติ อนุญาต

2

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการใช้อำนาจ
และตำแหน่งหน้าที่

3

ความเสี่ยงการทุจริต
ด้านการใช้จ่าย
งบประมาณ

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต

การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ
การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ
พ.ศ. 2558

1

อำนาจหน้าที่ (Authority)

อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติ หรือประพฤตินิยมชอบ

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินทุกประเภท
งบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น
งบเงินอุดหนุน หรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น
งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสม
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

1. หน่วยงานสามารถใช้โครงการที่หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง มาทำการประเมินความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
2. ในกรณีที่โครงการเป็นโครงการผูกพันหลายปี หน่วยงานต้องคัดเลือก ขั้นตอนที่มีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตตั้งแต่ ระดับปานกลาง สูง สูงมาก มากำหนดมาตรการ และดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณนั้น ๆ

ระดับผลการประเมินเชิงคุณภาพ

ระดับผล	คะแนน
Excellent : E (ดีเยี่ยม)	80 คะแนน ขึ้นไป
Good : G (ดี)	ระหว่าง 61 - 79 คะแนน
Pass : P (ผ่าน)	ระหว่าง 50 - 60 คะแนน
Upgrade : U (ปรับปรุง)	ต่ำกว่า 50 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

เชิงคุณภาพ

CRMS

2567

ระเบียบวิธีการประเมิน

&

เครื่องมือ

สัดส่วน และน้ำหนักคะแนน			
ตัวชี้วัด	น้ำหนัก/ คะแนน	ตัวชี้วัด ย่อย	จำนวนข้อ ที่ทำการ ประเมิน
๑) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๖๐		
๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria)	๕		
๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification)	๒๕	๔	๘
๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๒๕		
๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล	๕		
๒) ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๔๐		
๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผยข้อมูล	๕	๒	๒
๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๓๕		
รวม	๑๐๐	๖	๑๐

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย

ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)

๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria) (๕ คะแนน)

เกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ เกณฑ์ คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

➤ เกณฑ์การประเมิน

- ไม่มีเกณฑ์การประเมิน = ๐ คะแนน

- มีเกณฑ์การประเมิน = ๕ คะแนน

๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification) (๒๕ คะแนน)

๑.๒.๑ มีความชัดเจน : การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นหัวใจสำคัญ ต้อง Point Focus เหตุการณ์ที่คาดการณ์ หรือพยากรณ์ ในอนาคตว่าอาจจะเกิดการทุจริต หากไม่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตจึงต้องให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตให้สามารถ ลดโอกาสหรือลดความเสี่ยงได้ตรงจุด (ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร) (ดูตัวอย่างการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตประกอบ) (๑๐ คะแนน)

➤ เกณฑ์การประเมิน

- การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ไม่มีความชัดเจน = ๐ คะแนน
- การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต มีชัดเจนบางส่วน = ๕ คะแนน
- การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต มีความชัดเจนของการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต = ๑๐

คะแนน

๑.๒.๒ ไม่มีการระบุปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริต : การประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องไม่นำปัญหามาเป็นความเสี่ยงการทุจริต (๕ คะแนน)

➤ เกณฑ์การประเมิน

- มีการระบุปัญหามาเป็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด = ๐ คะแนน
- มีการระบุทั้งปัญหาและความเสี่ยง = ๒ คะแนน
- มีการระบุความเสี่ยงทั้งหมด = ๕ คะแนน

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)

๑.๒.๓ มีผลการประเมินเป็นความเสี่ยงในระดับตั้งแต่ปานกลาง สูง หรือสูงมาก : การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของกระบวนการหรือโครงการ โดยหลักการการประเมินความเสี่ยงของขั้นตอนการดำเนินงานมีโอกาสที่จะมีความเสี่ยงในระดับที่แตกต่างกัน จึงมีความเป็นไปได้ที่ทุกขั้นตอนจะมีความเสี่ยงระดับต่ำทั้งหมด (๕ คะแนน)

➤ เกณฑ์การประเมิน

- มีผลการประเมินระดับความเสี่ยงระดับต่ำทั้งหมด = ๐ คะแนน
- มีผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ระหว่าง ระดับปานกลาง – สูงมาก หรือระดับใดระดับหนึ่ง แต่ต้องไม่ใช่ความเสี่ยงระดับต่ำเท่านั้น = ๕ คะแนน

๑.๒.๔ มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่มุ่งเน้นการรับสินบน Bribery Risk หรือการรับของขวัญ Gift จากการปฏิบัติหน้าที่ หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถคำนวณมูลค่าได้ (๕ คะแนน)

➤ เกณฑ์การประเมิน

- ไม่มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๐ คะแนน
- มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๕ คะแนน

๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑.๓.๑ มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้อง เชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงที่ได้จากการประเมิน (๑๕ คะแนน)

หากมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ส่วนใหญ่เป็นการอบรมให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก การประกาศ No Gift Policy ในภาพรวมขององค์กร การดำเนินการตามระเบียบกฎหมายการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ การกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชา โครงการเข้าร่วม CoST หรือ IP หรืออื่นๆ ในทำนองเดียวกันนี้ จะถือว่าเป็นมาตรการที่ไม่สอดคล้อง

➤ เกณฑ์การประเมิน

- ไม่สอดคล้องทั้งหมด = ๐ คะแนน
- สอดคล้องบางส่วน = ๘ คะแนน
- สอดคล้องกับประเด็นความเสี่ยงที่ประเมินทั้งหมด = ๑๕ คะแนน

๑.๓.๒ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้ในแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต้องเป็นมาตรการฯ ที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนั้น หากเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยได้ดำเนินการอยู่แล้ว หากจะนำมาเป็นมาตรการของปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่า เป็นมาตรการที่จัดทำเพิ่มเติมจากมาตรการเดิมอย่างไร

(๑๐ คะแนน)

➤ เกณฑ์การประเมิน

- เป็นมาตรการที่มีการดำเนินการก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการบังคับใช้ไปแล้ว = ๐ คะแนน
- เป็นมาตรการที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ บางส่วนดำเนินการในปีถัดไปด้วย = ๒ คะแนน
- เป็นมาตรการที่จะมีดำเนินการใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งหมด = ๑๐ คะแนน

๑.๕ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล (๕ คะแนน)

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณพ.ศ.๒๕๖๖ ต้องได้รับความเห็นชอบหรือได้รับอนุมัติ จากผู้บริหารของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน)

➤ เกณฑ์การประเมิน

- ไม่มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๐ คะแนน
- มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน

ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (๔๐ คะแนน)

๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผย (๕ คะแนน)

รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ต้องมีการเสนอรายงานต่อผู้บริหารของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน)

➤ เกณฑ์การประเมิน

- ไม่มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต = ๐ คะแนน
- มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับ ดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน

๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต(๓๕ คะแนน)

การดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต้องเป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เท่านั้น (๓๕ คะแนน)

➤ เกณฑ์การประเมิน

- มีมาตรการ แต่อยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่สามารถบังคับใช้ได้ = ๑๐ คะแนน
- มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๑ มาตรการ = ๒๐ คะแนน
- มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๒ มาตรการ = ๒๕ คะแนน
- มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๓ มาตรการขึ้นไป = ๓๕ คะแนน

กระบวนการด้านที่ 1 และด้านที่ 2
หากเป็นกระบวนการที่เคยทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ส่งสำนักงาน ป.ป.ท. ในปีที่ผ่านมา ๆ มา

หากนำมาทำการประเมินในปิงบประมาณ พ.ศ. 2567
จะต้องแสดงให้เห็นว่า
จากการประเมินในครั้งนี้
หน่วยงานพบความเสี่ยงในประเด็นใดเพิ่มเติม

กระบวนงานด้านที่ 3
ต้องเป็นโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กระทรวงสาธารณสุข ใสสะอาด ร่วมต้านทุจริต

Together Against Corruption

Thank you!

#NO Corruption
As Norms

#SAY NO
Corruption

CORRUPTION

TAG

Together Against Corruption

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหน่วยงาน : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

วัน/เดือน/ปี : ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

หัวข้อ: งานนำเสนอ (PowerPoint) ประกอบการประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖
เวลา ๑๔.๐๐-๑๗.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๒ อาคาร ๑ ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ)

งานนำเสนอ (PowerPoint) ประกอบการประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖
เวลา ๑๔.๐๐-๑๗.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๒ อาคาร ๑ ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

Link ภายนอก: ไม่มี

หมายเหตุ: .....

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
วันที่ ๑๘ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้อนุมัติรับรอง

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (หัวหน้า)
วันที่ ๑๘ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่

พศวีร์ วัชรบุตร

(นายพศวีร์ วัชรบุตร)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

วันที่ ๑๘ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖